

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

Индикаторите за бедност и социално включване са част от общите показатели на Европейската общност за проследяване на напредъка на страните в борбата с бедността и социалната изолация. Основен източник на статистически данни за пресмятане на индикаторите е ежегодно провежданото наблюдение „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)“.

В периода март - май 2017г. това изследване отново ще се проведе на територията на област Добрич. Анкетьорите от Териториално статистическо бюро Североизток, Отдел „Статистически изследвания – Добрич“ ще посетят 220 обикновени домакинства избрани на случаен принцип от гр. Добрич и още 22 населени места в областта. Получените данни се използват единствено за статистически цели.

Данни от наблюдението „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)“ сочат, че през 2015 г. линията на бедност общо в област Добрич е 318.33 лв. средно месечно на лице от домакинство. При този размер на линията под прага на бедност са били 30.0 хил. лица, или 16.4% от населението на областта. В страната линията на бедност през 2015 г. е 325.83 лв. средно месечно на лице от домакинство, като под прага на бедност са били 1 585.8 хил. лица, или 22.0% от населението на страната.

1. Основни индикатори за бедност в област Добрич

Година на провеждане на изследването	2011	2012	2013	2014	2015
Година, за която се отнасят данните	2010	2011	2012	2013	2014
Линия на бедност - средномесечен размер - левове	236.2	281.8	289.3	319.8	318.3
Брой лица под линията на бедност - хиляди	38.7	44.0	37.7	35.5	30.0
Относителен дял на бедните - % от населението	19.6	23.4	20.2	19.2	16.4
Относителен дял на бедните преди получаването на социалните трансфери - % от населението	42.4	36.2	36.6	37.6	36.7
Относителен дял на бедните преди получаването на социалните трансфери, с включени пенсии - % от населението	26.1	24.6	26.3	21.1	26.3
Отношение между доходите на най-бедните и най-богатите 20% от населението (S80/20)	8.6	7.5	5.3	6.8	5.4
Коефициент на Джини ¹	38.1	34.8	28.8	35.2	31.4

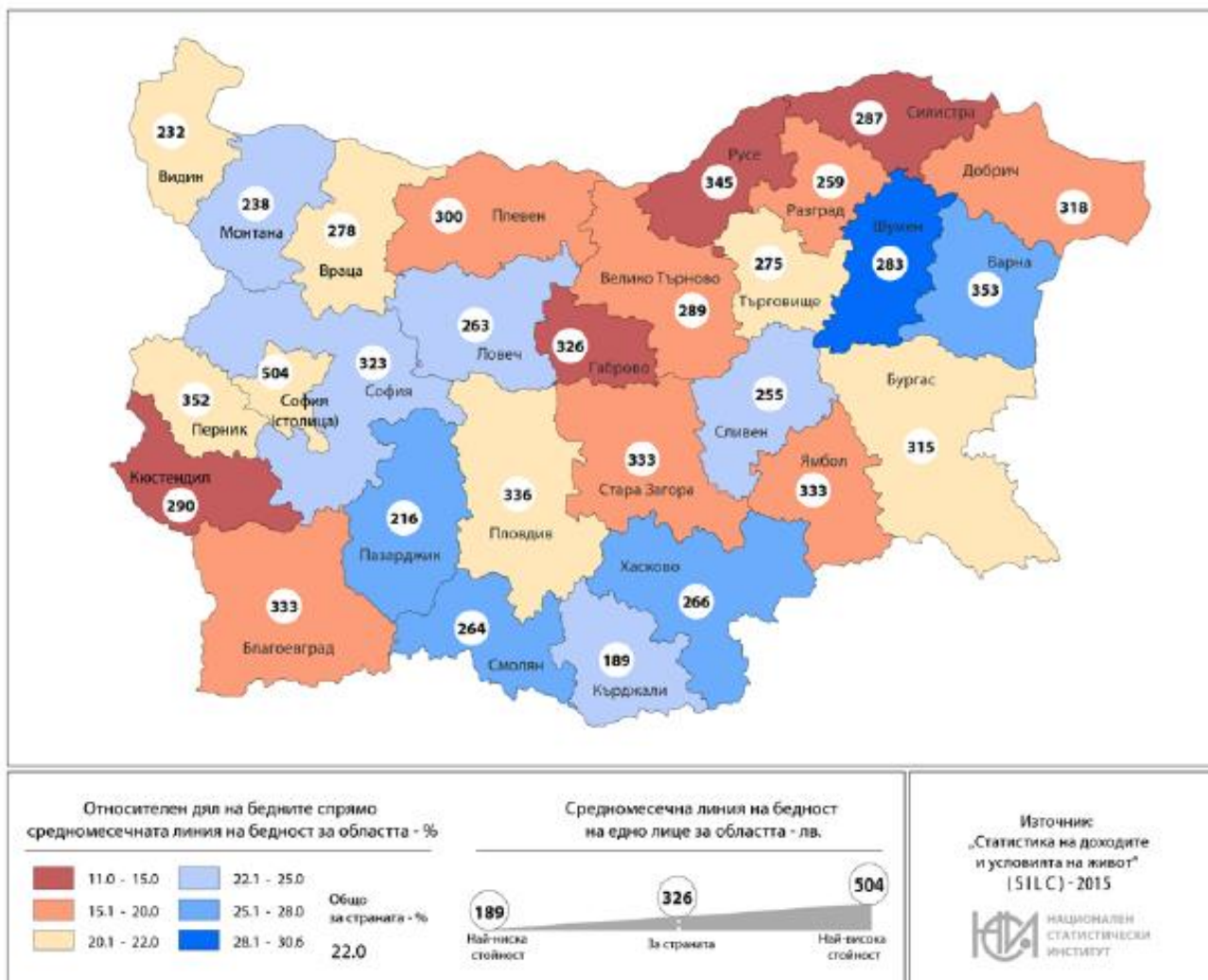
През 2015 г. най-ниската линия на бедност се наблюдава в областите Кърджали и Пазарджик - съответно 189 и 216 лв., а най-високата - в област София (столица) (504 лв.), следвана от областите Варна (353 лв.) и Перник (352 лв.). Най-висок е относителният дял на бедните в областите Шумен - 30.6%, Варна - 27.8%, и Пазарджик - 27.5%. Най-нисък е относителният дял на бедните в областите Кюстендил - 11.0%, Силистра - 11.3%, и Габрово -

¹ Изчислява се на основата на данни от разпределението на лицата от домакинствата по доход и е нормиран в границите от 0 до 100.

13.0%. Относителният дял на бедност при мъжете в област Добрич е 16.5%, а при жените - 16.4%. В шест области - Добрич, Кърджали, Разград, Сливен, Силистра и Монтана, , относителният дял на бедните мъже е по-голям от този при жените.

Фиг. 1. Линия на бедност по области през 2015 година

В сравнение с предходната година в област Добрич размерът на линията на бедност намалява с 0.5%, а относителният дял на бедното население намалява с 2.8 процентни пункта. Линията на бедност за 2015 г. намалява спрямо 2014 г. в 14 области, като най-голямо е намалението в областите Хасково (с 15.9%), Сливен (с 15.5%), Кюстендил (с 15.3%) и Перник (с 11.4%). Основните причини за по-ниския размер на линията на бедност са намалението на средния размер на доходите от труд и пенсии.

Системата за социална защита има съществено значение за редуциране на бедността. Данните за 2015 г. показват, че ако в доходите на домакинствата от област Добрич се включат доходите от пенсии, но се изключат останалите социални трансфери (обезщетения,

социални и семейни помощи и добавки), равнището на бедност се повишава от 16.4 до 26.3%, или с 9.9 процентни пункта. Съответно при изключване на пенсиите и останалите социални трансфери равнището на бедност за област Добрич нараства до 36.7%, или с 20.3 процентни пункта, а за страната нараства до 42.9%, или с 20.9 процентни пункта.

Основният фактор, увеличаващ риска за попадане в групата на бедните за преобладаващата част от населението, е тяхната икономическа активност и участието им на пазара на труда. За целия период на наблюдение относителният дял на бедните е най-висок сред безработните лица и пенсионерите. С материални лишения през 2015 г. в област Добрич са 32.5% от населението на областта, а в риск от бедност и социално изключване са били 40.8%.

Неравенството в разпределението на доходите на населението, измерена чрез съотношението на доходите между бедните и богатите слоеве в обществото, показва, че в област Добрич най-бедните 20% от домакинствата имат 5.4 пъти по-нисък доход от най-богатите 20%. Спрямо предходния наблюдаван период този показател бележи спад (тогава това съотношение на доходите е било 6.8 пъти). В подобно положение са и областите Велико Търново, Хасково и Перник. Най-нисък процент на поляризация има в област Кюстендил.

Във връзка с поставените цели по ключови области в стратегията „Европа 2020“ от изследването на доходите и условията на живот (EU-SILC) се изчислява комбиниран показател за регулярен мониторинг на напредъка на страните при изпълнение на националните подцели. Показателят включва лица, живеещи в риск от бедност, с материални лишения и в домакинства на безработни или с нисък интензитет на икономическа активност.

Комбинирането на трите показателя показва, че през 2015 г. 40.8% от населението, или 74.8 хил. лица се нуждаят от специални грижи за преодоляване на бедността, социалното неравенство и изключването от активна трудова дейност.

2. Население в риск от бедност или социално изключване по пол

Година на провеждане на изследването	2011	2012	2013	2014	2015
Година, за която се отнасят данните	2010	2011	2012	2013	2014
Общо					
Брой лица - хиляди	75.6	78.0	71.7	61.4	74.8
Относителен дял - % от населението	38.2	41.5	38.5	33.2	40.8
Мъже					
Брой лица - хиляди	36.3	36.7	31.2	28.0	35.9
Относителен дял - % от населението	39.7	43.2	37.8	33.7	40.0
Жени					
Брой лица - хиляди	39.4	41.3	40.5	33.3	38.9
Относителен дял - % от населението	36.9	40.0	39.1	32.8	41.6

Методологични бележки

Наблюдението за доходите и условията на живот (EU-SILC) като част от Европейската статистическа система (ESS) се осъществява по единна методология, определена с Регламент № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета, и осигурява информация за моментното състояние (cross-sectional data) и от повторени във времето (longitudinal data) изменения в доходите, равнище и структура на бедността и социалната изолация.

Целевата съвкупност в изследването (EU-SILC) са всички **обикновени** домакинства и техните членове, живеещи на територията на страната в момента на наблюдение. Лицата, живеещи в колективни домакинства и в институции, са изключени като цяло от целевата съвкупност.

Изследването се провежда върху 4-годишен ротационен панел от обикновени домакинства. Размерът на извадката за всяка година в панела е около 7 300 адреса/обикновени домакинства, разпределени във всички области на страната. Освен домакинството, попаднало в извадката, обект на наблюдение са и всички негови членове на 16 и повече навършени години. Извадката се състои от четири ротационни групи, като всяка година една от ротационните групи отпада от наблюдението и се заменя с нова. Този ротационен модел на извадка осигурява два типа данни:

- Моментни (данни от текущата година на наблюдение)
- Лонгитудинални (данни за домакинствата, участвали в поне две последователни години).

Наблюдението се провежда с два типа анкетни карти:

- Въпросник за домакинството
- Индивидуална анкетна карта за всяко лице от домакинството на 16 и повече навършени години.